

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 530/2019
28.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Зорица Митровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Владе РС, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2063/18 од 23.05.2018. године, у седници већа одржаној 28.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2063/18 од 23.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању П 2845/16 од 15.01.2018. године, ставом првим изреке, утврђено да је закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца као ратног војног резерviste са територије општине која није наведена у означеном закључку Владе Републике Србије од 17.01.2008. године. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца повучена у делу који се односи на потраживање по основу накнаде нематеријалне штете. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 45.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2063/18 од 23.05.2018. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужене указује се на битну повреду из тачке 12. истог члана због које се ревизија, сходно члану 407. став 1. ЗПП, не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је учествовао у рату у периоду од 24.03.1999. до 26.06.1999. године као ратни војни резервиста. За време рата нису му исплаћиване дневнице, као ни након његовог окончања и није водио спор за исплату накнаде по овом основу. Сматра да му је Закључком Владе РС 05 бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године повређено право на једнако поступање по основу пребивалишта, у односу на војне резервисте Топличког округа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца.

Врховни касациони суд је оценио да је правилно утврђена пасивна легитимација у овој правној ствари, с обзиром да је као тужена означена Република Србија, преко које било који орган овако означене тужене добија правни субјективитет, а тужени орган, који је био у обавези да изврши исплату накнаде дневница своја овлашћења врши преко Владе Републике Србије, која је и закључила Споразум са штрајкачким одбором ратних војних резервиста неразвијених општина дана 11.01.2008. године.

Наиме, Влада Републике Србије је 11.01.2008. године постигла споразум са ратним војним резервистима који имају пребивалиште у Општинама Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, које су изабране због статуса неразвијених општина, а којим споразумом је овим лицима регулисана исплата ратних дневница, Закључком Владе РС од 17.01.2008. године, те је одређено да се пренос новчаних средстава изврши на посебне рачуне наведених седам општина, те да се ратним војним инвалидима и резервистима из ових општина исплати новчана накнада у складу са закљученим споразумом, под условом да се та лица одрекну свих потраживања у споровима који су водили пред парничним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде.

Правилно су судови постојање дискриминаторског понашања тужене према тужиоцу ценили непосредном применом члана 21. Устава Републике Србије и члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. На овај начин, иако прављење разлике у поступању према неком лицу у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, не представља увек акт дискриминације, нижестепени судови су основано закључили да у конкретном случају наведене радње тужене, исплате ратних дневница само резервистима из наведених седам општина, представља дискриминаторско понашање према тужиоцу, јер тужена није доказала да је за овакво – неједнако поступање, постојало објективно и разумно оправдање. Ово зато што из садржине Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године произлази да је финансијска помоћ која је уплаћена на посебан рачун седам општина наведених у споразуму уплаћена ради исплате ратних дневница ратним војним инвалидима и војним резервистима који су учествовали у одбрани земље у току НАТО бомбардовања 1999. године. Тачно је да Општине Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце имају статус неразвијених

општина, али то нужно не значи да и сви резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица, нити да резервисти са територија других општина, ван општина наведених у споразуму, не спадају у ту категорију лица, јер се статус социјалне угрожености доказује на законом предвиђен начин.

На основу Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године извршена је исплата ратних дневница свим војним резервистима са територија наведених општина, само по основу њиховог пребивалишта на територији тих општина, без претходне провере, односно утврђења њиховог социјалног статуса. Имајући ово у виду, нижестепени судови су основано закључили да није постојало објективно прихватљиво оправдање за различито поступање тужене приликом исплате ратних дневница војним резервистима само на основу њиховог пребивалишта, па произлази да оваквим поступањем тужене јесте извршена дискриминација у односу на војне резервисте који имају пребивалиште на територији других општина, па и у односу на тужиоца, који је био у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених седам општина, јер је учествовао у одбрани земље у току НАТО бомбардовања 1999. године и по том основу остварио право на исплату ратних дневница, које му нису исплаћене.

Осталим наводима ревизије оспорава се утврђено чињенично стање, па их Врховни касациони суд није испитивао, будући да се утврђено чињенично стање ревизијом не може побијати у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Биљана Драгојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић